

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	Kotona Kajaanissa - kohti kaksisuuntaista kotoutumista
Hakemusnumero	R-02075
Valintakokouksen päivämäärä	14.2.2025
Hakijan virallinen nimi	Kajaanin kaupunki
Osatoteuttajat	Suomen Punainen Risti Oulun piiri
Toimintalinja	4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi
Erytystavoite	4.3. Yhdenvertaiseen osallisuuteen
Alkamispäivämäärä	1.5.2025
Päätymispäivämäärä	30.4.2028

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Kotona Kajaanissa ryhmähankkeen tavoitteena on parantaa vieraskielisten kajaanilaisten osallisuutta ja kiinnittymistä paikallisyhteisöihin, suomalaiseen yhteiskuntaan sekä edistää yhteenkuuluvuuden tunnetta, että hyviä väestösuhteita. Osallistavan yhteiskunnan ja matalalla kynnyksellä lähestyttävien palveluiden kehittämällä toivotaan Kajaanin asukkaiden ottavan vastaan helpommin muualta tulijat ja samalla maahanmuuttajataustaisten henkilöiden kotoutuminen helpottuu. Paremmat kotoutumismahdollisuudet vahvistavat alueen veto- ja pitovoimaisuutta sekä mahdollistavat vieraskielisten kajaanilaisten nopeampaa siirtymistä työmarkkinoille.

Hankkeen päätavoitteen, kaksisuuntaisen kotoutumisen edistämisen tuetaan monella eri tavalla. Kajaanilaisten järjestöjen ja seurojen kanssa yhteistyössä kehitetään erilaisia toimintamalleja ja toimintatapoja, joilla heidän palvelut olisivat saavutettavampia vieraskielisille asukkaille. Yhtenä konkreettisena toimenpiteenä kehitetään moni- ja selkokielistä viestintää ja tuetaan siinä muita paikallisia toimijoita. Mahdollistetaan sen lisäksi suomen kielen opiskelun monipuolisemmin yhdistysten ja kaupungin tarjoamina palveluina kohderyhmän rajoituksia erityisesti huomioiden. Edistetään muun muassa kotona lapsia hoitavien vanhempien pääsyä erilaisiin ryhmätoimintoihin, tarjoamalla lastenhoitoa suomen kielen opetuksen tai muun aktivointi toiminnan ajaksi. Kiintiöpakolaisille pilotoitua yhteisökummitoimintaa jatkokehitetään muillekin maahanmuuttajaryhmille.

Hankkeen työpaketeilla edistetään maahanmuuttajien aktiivisen toimijuuden ja osallisuuden kehittymistä. Näillä toimenpiteillä edesautetaan maahanmuuttajien valmiuksia sitoutua yhteisöön, koulutuksiin ja mahdollistetaan sujuva pääsy työmarkkinoille. Ryhmähanke toteutetaan Kajaanin kaupungin työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluiden ja kolmannen sektorin edustajan, Suomen punaisen ristin Oulun piirin kanssa. Hankkeen muut yhteistyökumppaneita ovat kaupungin eri toimialat, kolmannen sektorin toimijat, alueen oppilaitokset ja samaan teemaan liittyvät hankkeet.

Kohderyhmät:

Heikossa ja haavoittuvimmassa asemassa olevat ja työmarkkinoille heikosti integroituvat maahanmuuttajat. Erityisesti kohderyhmässä huomioidaan kotona lapsiaan hoitavat vanhemmat ja muut työelämän ulkopuolella, syrjäytymisvaarassa olevat ja luku- ja kirjoitustaidottomat henkilöt. Toisena varsinaisena kohderyhmänä ovat paikalliset järjestöt ja urheiluseurat, joiden toiminnalla lisätään yhteisöllistä hyvinvointia ja vähennetään yksinäisyyttä.

Toimenpiteet:

1) Osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen Kajaanissa

Kaksisuuntaisella kotoutumisella edistetään maahanmuuttajien osallisuutta ja yhteisöllisyyttä. Työpaketin tarkoituksena nostaa järjestöjen, yhdistyksien ja urheiluseurojen valmiutta ottaa vastaan vieraskielisiä, uusia kajaanilaisia omaan toimintaan ja auttaa heidän kotoutumistaan. Työpaketissa ensimmäisen hankevuoden aikana kartoitetaan, millä tasolla erilaiset kolmannen sektorin toimijat ottavat huomioon vieraskielisiä kajaanilaisia omassa toiminnassaan ja sitä, voiko toiminnan laajentamisella tai pienillä muutoksilla edistää kotoutumisen toimenpiteitä. Kartoitetaan samalla, onko Kajaanissa kohtaamispaikkoja, joissa maahanmuuttaneet ja valtaväestö voivat kohdata toisiaan. Syksyn ja talven aikana 2025 järjestetään ensimmäiset työpajat ja keskustelutilaisuudet kolmannen sektorin edustajien ja vieraskielisten kajaanilaisten kanssa uuden osallistuttavamman toiminnan suunnitteluun.

Hankkeen aikana järjestetään yhteisiä tapahtumia ja retkiä kumppanuusyhdistysten kanssa, jossa kulttuurit kohtaavat. Vuoden 2026 aikana suunnitellaan ja käynnistetään "Vuoden kotoutuja"-kisa. Se tullaan jatkossa järjestämään vuosittain. Kumppanuusavustuksien ensimmäiset pilotoinnit tehdään vuoden 2026 aikana. Kotoutumisen edistämisen kumppanuusavustusta voi hakea yhdistys, jonka toimipaikka on Kajaani tai yhdistys, jonka säännöllinen toiminta sijoittuu Kajaaniin. Avustettavan toiminnan tulee edistää kajaanilaisten kotoutuja-asiakkaiden kotoutumista ja vahvistaa heidän osallisuuttaan. Avustuksia myönnettäessä arvioidaan paikallista kotoutumisen edistämistä ja yhdistysten toimintaa kokonaisuutena. 2026 vuoden alussa hankkeessa määritellään avustuksen myöntämisehdot, suunnitellaan avustuksen hakuajataulu ja kartoitetaan yhdistyksiä, joille avustuksen hakemista voisi markkinoida. Viimeisenä toimintavuotena 2028 laaditaan yhteinen kotoutumisen edistämisen kumppanuussopimus kaupungin ja yhdistysten välille. Tällä toimenpiteellä pyritään säilyttämään luotujen toimintojen jatkuvuus.

2) Suomen kielen opiskelun toiminnallisten ryhmien pilotointi

Työpaketissa suunnitellaan ja kehitetään Kajaanin kaupungin omia suomen kielen ryhmiä oppilaitosten ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Toiminnalla edistetään suomen kielen opiskelun mahdollistamista työelämän ulkopuolella oleville ja muille syrjäytymisvaarassa oleville maahanmuuttajille.

SPR tuo tähän työpakettiin omaa osaamista ryhmien suunnitteluun ja järjestämiseen. SPR järjestää jo matalan kynnyksen suomen kielen Luetaan yhdessä – ryhmää, jonka jatkuvuuden turvaaminen ja kehittäminen mahdollistuu hankkeen toimenpiteiden myötä. Ensimmäisen toimintavuoden aikana 2025 varmistetaan ryhmälle sopiva tila toiminnan järjestämistä varten. Kajaanin kaupungin omien ryhmätoimintojen suunnittelu aloitetaan kartoitusten muodossa toisen hankevuoden aikana, joka mahdollistaa pilotointiryhmien käynnistämisen vuoden 2026 aikana. Pilotoinnin jälkeen vuoden 2027 aikana ryhmiä kehitetään sellaiseen muotoon, jota voidaan säilyttää kaupungin omana toimintana yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lisäksi työpaketissa tuotetaan uutta opiskelumateriaalia, jota voidaan hyödyntää ryhmätoimintoihin. Kartoitetaan yhdistysten ja järjestöjen mahdollisuuksia suomen kielen opiskelun edistämiseksi ja etsitään mahdollisia kumppaneita erilaisten ryhmien toteuttamista varten. Suunnitellaan erilaisia toiminnallisia (mm. käsityö, ruuanlaitto, liikunta, kulttuuri, musiikki) ryhmiä kielen oppimisen tueksi, sekä digi- ja työelämätaitojen vahvistamiseksi. Työpaketissa kehitetään uutta materiaalia suomen kielen toiminnallisen oppimisen ja itseopiskelun tueksi.

3) Naisten kotoutumisen ja työllisyyden edistäminen

Työpaketissa kartoitetaan kotona lapsia hoitavien kajaanilaisten nykytilannetta sekä heille saatavilla olevia palveluita, heidän osallisuuttaan erilaisiin toimintoihin. Kartoitus ja suunnittelu tapahtuu hankkeen toisena vuotena ja ensimmäiset pilotointiryhmät alkavat vuoden 2026 lopussa ja 2027 vuoden alussa. Kartoitusta on määrä tehdä erilaisilla toimintatavoilla (esim. jalkautumisilla, kotikäynneillä, neuvolan infotilaisuuksilla) pyritään löytämään kotona olevia vanhempia ja aktivoimaan heitä mukaan toimintaan. Järjestetään suomen kielen opiskelua, toiminnallisia ryhmiä ja kerhotoimintaa vanhemmille sekä heidän alle kouluikäisille lapsille, koko perheen kotoutumisen tueksi, yhteistyössä kolmannen sektorin kumppaneiden ja kaupungin eri toimialojen kanssa. Kerhotoiminnan jatkokehittämiseen ja suunnitteluun otetaan mukaan jo toiminnassa mukana olevia vanhempia. Toimintojen aikana tarvittaessa järjestetään lastenhoitoa, jotta vanhemmat voivat osallistua monipuolisesti ryhmiin.

4) Yhteisökummitoiminnan kehittäminen

Hankkeen yhtenä toimenpiteenä on SPR Oulun piirissä pilotoitun yhteisökummitoiminnan jatkuvuuden turvaaminen ja laajentaminen isommalle kohderyhmälle. Työpaketissa määritellään erilaisia syrjäytymisvaarassa olevia maahanmuuttajaryhmiä, joille yhteisökummitoiminta laajennetaan. Yhteistyössä hankehenkilöstö soveltaa ja jatkokehittää jo olemassa olevan kiintiöpakolaisille suunniteltuun yhteisökummitoimintaa muillekin maahanmuuttajaryhmille. Tässä työpaketissa SPR:n hanketyöntekijä vastaa yhteisökummitoiminnan käynnistämisestä, koordinoinnista ja toiminnan osallistuvien kouluttamisesta.

5) Moni- ja selkokielineen markkinointi ja viestintä

Viestintä on äärimmäisen tärkeä osa hankkeen onnistumista. Hankkeelle laaditaan heti ensimmäisen hankevuoden alussa oma viestintä- ja markkinointisuunnitelma, sisältäen hankkeen omaa ilmettä. Edistetään yhdessä SPR:n hankehenkilökunnan kanssa monimuotoisuuden huomioimista viestinnässä ja markkinoinnissa. Kehitetään moni- ja selkokielistä ja visuaalista viestintää. Työpaketissa tuetaan kolmannen sektorin muita toimijoita viestintämateriaalien teossa ja niiden markkinoinnissa. Kannustetaan kaikkia kajaanilaisia osallistumaan kotoutumisen edistämiseen järjestämällä "Puhu tuntemattomalle - kampanjaan". Kampanjan suunnitteluun ja toteuttamiseen osallistutetaan kolmannen sektorin toimijoita. Kampanjaa aloitetaan suunnittelemaan kumppaneiden kanssa 2026 lopussa, jotta ensimmäinen kampanja saadaan alkamaan 2027 aikana. Hankkeessa toteutettavista tapahtumista, kerhotoimintoista ja muista toiminnoista viestitetään selkokielisesti ja monikielisesti. Laaditaan selkokielineen vapaa-ajan opas maahanmuuttajien kotoutumisen tueksi. Hankkeessa tarkastellaan myös olemassa olevien oppaiden, esitteiden hyödyntämisen mahdollisuuksia sekä mahdollisesti selkokielistämistä ja kääntämistä vieraskielisille. Kartoitukset on määrä aloittaa toisen hankevuoden aikana, jotta mahdolliset painatukset ehditään tehdä viimeisen toiminta vuoden aikana.

6) Hankehallinnointi

Tähän työpakettiin kuuluu hankkeen hallinnointiin liittyvät tehtävät, kuten hankkeen käynnistäminen yhteistyössä kaupungin eri toimialojen kanssa, erilaiset raportointi tehtävät ja maksatushakemusten laadinta, ohjausryhmän asettaminen ja koolle kutsuminen ja osallistuttaminen hankkeen toimenpiteiden suunnittelussa, ohjausryhmä kokouksien järjestäminen. Hankehallinnointi jakautuu kaikille hankevuosille.

Hankkeeseen osallistuvia henkilöitä 375, joista työttömiä 125, työmarkkinoiden ulkopuolella olevia 65, opiskelijoita 70 sekä työssä olevia 115.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:

Palkkakustannukset 588 429 €

Flat rate 40 % kehittäminen 235 373 €

Nettokustannusarvio yhteensä 823 802 €

Rahoitussuunnitelman jakautuminen:

EU+valtio 659 040 €

Omarahoitus, kunta 164 762 € (Kajaanin kaupunki vastaa rahoituksesta molempien toteuttajien osalta)

Rahoitussuunnitelma yhteensä 823 802 €

Kajaanin kaupungin osuus ryhmähankkeesta: 597 257 €

Suomen Punainen Risti Oulun piirin osuus ryhmähankkeesta: 226 545 €

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	823 802 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	823 802 €
Hankkeelle esitetty tuen enimmäismäärä	659 040 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.3 Yhdenvertaiseen osallisuuteen. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi.

Hankkeessa edistetään maahanmuuttajien osallisuutta ja kiinnittymistä paikallisyhteisöihin, suomalaiseen yhteiskuntaan sekä edistetään yhteenkuuluvuuden tunnetta ja hyviä väestösuhteita. Edistämällä maahanmuuttajien aktiivista toimijuutta ja osallisuutta edesautetaan myös heidän valmiuksiaan ja myöhemmin kiinnittymistä koulutukseen ja työmarkkinoille.

Hankkeen avulla luodaan monikulttuurisempi Kajaani, jossa arvostetaan erilaisuutta ja edistetään yhdenvertaisuutta. Hankkeen jälkeen Kajaanissa on tarjolla laajemmin ja monipuolisemmin kotoutumista edistäviä palveluita, joita tarjoavat kaupungin lisäksi myös kolmannen sektorin toimijat. Laajemman palvelutarjonnan avulla vieraskieliset kajaanilaiset pääsevät nopeammin kiinni suomalaiseen yhteiskuntaan, kohtaavat uusia ihmisiä ja rakentavat omia verkostoja. Yhteisön tuki on olennainen osa maahanmuuttajien kotoutumista ja voi helpottaa merkittävästi heidän sopeutumistaan suomalaiseen yhteiskuntaan – kukaan ei kotoudu ilman yhteisöä.

Hanke tukee Kainuun maakuntaohjelmaa 2022–2025: Tuetaan toimia, joilla vähennetään ennakkoluuloja sekä lisätään maahanmuuttajien ja kantaväestön vuorovaikutusta ja keskinäistä suvaitsevaisuutta: kaksisuuntaisen kotoutumisen edistäminen ja maahanmuuttajien osallisuuden vahvistaminen Kainuussa. (KAI Osallisuus ja yhteisöllisyys)

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityisten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai yhteensä 28,5 / 42 pistettä.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA-rahoituskokous 27.11.2024

Kainuun MYR-sihteeristö 14.2.2025

Kainuun MYR 11.3.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä